Redigeeritud koopia. Isikuandmed on eemaldatud; manused on eraldi failidena. (Avalik_20250505_KM_12-1_25_141-32_Algne sõnum.eml)

Saatja "Tumadu" <tumadu@gmail.com>
Saaja "KM Info" <info@kaitseministeerium.ee>
Kuupäev Sun, 4 May 2025 23:59:52 +0300
Teema Arvamusavaldus, Kaitsetööstuspark

Hr. Indrek Sirp

EV Kaitseministeerium

info@kaitseministeerium.ee

Käesolevaga esitan teile oma küsimused ning arvamused seoses planeeritava kaitsetööstuspargi rajamisega Pärnumaale, esitan oma küsimused seoses eelvalikualaga Pärnu 1. Lugedes antud planeeringuga seotud materjale, tekkisid mul esmased küsimused, kuid planeeringumaterjalidega põhjalikumalt tutvumiseks ning arvamuse avaldamiseks vajan täiendavat aega, seega teen Kaitseministeeriumile ettepaneku pikendada arvamuse avaldamise-vastamise tähtaega kuni 05.06.2025.

On tänuväärne, et Eesti Vabariik soovib arendada ettevõtlust ning abistab igakülgselt ettevõtjaid. Ettevõtluskeskkonna arendamine suurendab maksutulu, suureneb tööhõive ning ka kodanike heaolutunne suure tõenäosusega süveneb.

Planeeringudokumentides luuakse eelvaliku ühe piirkonna elanikele mulje, et kaitsepargi rajamisega suureneb kohalik tööhõive, mainitud on 30 minutilist töölemineku aega – see viitab justkui, et tööd saavad 200-300 inimest kas Pärnust või Lihulast, Audrust ja Tõstamaalt. Kust tuleb taoline hinnang, kui pole täpselt teada, mida planeeritakse?

Planeeringu algatamisotsuses olid seatud esmased planeeringuga lahendatavad eesmärgid, planeeringu käigus neid eesmärke aga täpsustati – seda tulenevalt „ettevõtete suuremast huvist“. – Kuidas on võimalik planeeringuprotsessi algfaasis, kus kohalik elanikkond, huvitatud isikud-asutused jne. - kokkuvõtvalt kõik võimalikud kaasatavad ning huvitatud isikud on veel teadmatuses, aga samas on olemas ettevõtted, kes pakuvad planeeringusse oma sisendi? Kas ma saan sellest õigesti aru ja millised on sel juhul need ettevõtted? Täpsustamise tulemusena leiti, et ettevõtteid on kuni 5, kellest 3 käitlevad rohkem kui 50 tonni lõhkeainet, samas ettevõtete täpne arv selgub valikpakkumise käigus. Mida kujutab endast Eesti Vabariigis kehtivaid seadusi arvestades „valikpakkumine“, kas see tähendab et planeeringu algatamisel puudus selge lähteülesanne? Kuivõrd võimalikud tootmismahud, tootmise iseloom, ettevõtete päritolu ning nende ettevõtete tootmismahtudest ja toodangu iseloomust tulenevad vajadused on hindamata, siis mida täpselt planeeritakse?

Planeeringu sotsiaalmajandusliku analüüsi kohaselt ennustatakse , et kaitsetööstuspargis tegutsevad ettevõtted loovad 200–300 uut töökohta. See omab potentsiaali parandada tööhõivet, vähendada tööalast pendelrännet ja tugevdada piirkondade sotsiaalset vastupidavust, eriti demograafiliselt kahanemissurve all olevates piirkondades. – See analüüs viitaks justkui juba kindlaks määratud tootmismahtudele, selgele ettevõtete arvule tööstuspargis ning nende toodangule. Piirkonnana, mille

„tööalane pendelränne“ väheneb, nimetatakse planeeritava kaitsetööstuspargi lähiala (30 min). See tähendab emotsionaalselt väljenduses sisuliselt poolt Pärnu maakonda, kus samas puudub ajalooliselt vastavate eeldustega tööjõud (keemiatööstus). Tõstamaa piirkonnas ei leia sellist hulka tegevuseta inimesi, mistõttu leitaks otsitav töötajaskond mujalt. Kuna ka Pärnuga piirnev piirkond pole tuntud tööstuspiirkonnana, siis tuleb tööjõud sisse tuua mujalt Eesti piirkondadest. Kuidas arvestab sotsiaalmajanduslik analüüs selliseid küsimusi ning võimalike alternatiivsete lahenduste mõju kohalikule kogukonnale?

Seoses planeeritava kaitsetööstuspargi rajamise eesmärgiga - seda on täpsustatud tulenevalt ettevõtete suuremast huvist – kuidas on tuvastatud „ettevõtete“ suurem huvi, milliste ettevõtete huvi, kuidas on selline ettevõtete huvide tuvastamine Eesti Vabariigis kehtivate seaduste järgi võimalik (enne planeeringuprotsessi, selle kestel) – on selle aluseks turu-uuringud, mille alusel tehti „huvi“ tuvastamiseks eelvalik Eesti kaitsetööstusettevõtete osas või välismaal? Kas Eesti Vabariigis on ettevõtted, mis tegelevad lõhkeainete tootmisega koguses 50 tonni või rohkem ja üks nendest (või mitu neist) avaldasid tugevat huvi tootmiseks/tootmise suurendamiseks, aga neid takistab planeerimisprotsessi keerulisus, investeeringute kaasamisega seotud raskused? Ning millist turutakistust eemaldab antud planeering?

Millised on need viis ettevõtet?

Mis on planeeringu algatamise mõte, kui pole selget lähteülesannet, välja arvatud eestlaste turvalisuse tagamine, samas ei teata ei ettevõtete arvu, tootmise täpset iseloomu ega koguseid? Planeeringumaterjalides kirjeldatakse kordclaskemoona, lahingumoona, lõhkematerjali ning lõhkeaine tootmist, samas mujal on tekstis mainitud ka droonide tootmist. Mida sisuliselt planeeritakse?

Planeeringumaterjalides viidatakse tööstuspargi hilisemale olulisele laienemisvõimalusele - seda käesolevas planeeringufaasis praegu ei käsitleta. Miks ja mida tähendab hilisem oluline laienemisvõimalus?

Välavõte: Eelistatud asukoha valiku otsus lähtub eeskätt kaitsetööstuspargi eesmärgist, juhul kui keskkonnamõjude hindamisest ei tulene välistavaid asjaolusid. Mõjude ja alade eesmärgile vastavuse hindamisel selgus, et kõik eelvalikualad kaitsetööstuspargile seatud tingimustele täielikult ei vasta, kuid tehniliselt on võimalik kõigil viiel alal toota laske- ja lahingumoona. Osadel aladel on seda võimalik teha vaid väiksemas mahus ja piirangutega (nt ei saa ettenähtud mahus katsetusi läbi viia). – Millised on kaitsetööstuspargi eesmärgid, kui eesmärke on materjalides kirjeldatud üldiselt, teadmata on toodangu iseloom ning -mahud?

Väljavõte:Teadaolevalt on ettevõtete huvi tööstuspargi vastu suur ja riik tahab pakkuda kõigile tõsistele huvilistele võimalust laskemoona, lahingumoona, lõhkematerjali ning lõhkeaine tootmiseks ning luua selleks eeldused tootmismaa näol. Sellest lähtuvalt valitakse eelistuselt nii esimene kui teine ala. Kui esimesele alale ei mahu kõik ettevõtted(või mingil põhjusel tootmised ei sobi kokku), siis on alternatiivina võimalus kasutada ka teist ala.

Kuidas on teada ettevõtete suur huvi? Millised ettevõtted ning mis vormis on seda huvi väljendanud?

Väljavõte: Kaitsetööstuspargi rajamiseks eelistuselt esimene asukoht on Pärnu 1 ala. Kuigi Pärnu 1 alal on vaja keskkonnamõjusid leevendada, siis tööstuspargi tegevust välistavaid olulisi keskkonnamõjusid

Pärnu 1 alal ei esine. Pärnu 1 ala valiti esimeseks eelistuseks, kuna ala on eesmärgile kõige paremini vastav ja riigikaitseliselt sobivaim, olles samas väiksemate keskkonnamõjudega kui sarnase iseloomuga Pärnu2 ala. Pärnu1 ala on 204ha, mis tagab vajaliku minimaalse ala tööstuspargi tegevuseks koos olulise laienemisvõimalusega. Riigikaitseliselt on oluline, et asukoht jääb võimalikult kaugele vastase enamlevinud pikamaa kaudtule relvade mõjupiirkonnast ja tagab piisava eelhoiatuse õhurünnakute puhul.

Mida tähendab, „riigikaitseliselt“ on oluline selle paiknemine võimalikult kaugel vastasest? Kas sellega kaasneb ka võimalik õhutõrje paigutamine piirkonda?

Väljavõte: Kuigi Piirsalu ja Aidu alad ei ole tööstuspargi jaoks eelistatud, on need siiski sobilikud asukohad moona tootmiseks ehk tööstuspargi eesmärgi toetamiseks (erinevate tingimuste tõttu kas väiksemas mahus või teatavate piirangutega). Seega, vajaduse ilmnemisel ehk kaitsetööstusettevõtete ja kohalike omavalitsuste huvi korral, on planeeringu koostamise korraldajal võimalus riigi eriplaneeringu protsessi jätkata ka Piirsalu ja Aidu aladel. Käesolev töö teeb ettepaneku loobuda kaitsetööstuspargi rajamisest Pärnu 2 alale, kuna see on suurimate keskkonnamõjudega.

Eeldus on planeeringudokumedis juba alguses sõnastatud. Eelvalikualade valik on juhuslik ja hoolimata Pärnu 1 ala ilmselgest mittesobivusest, oleks see siiski justkui sobilik?

Väljavõte: Planeerimisseadus (PlanS) § 271 lg 1 sätestab, et riigi eriplaneeringu koostamise korraldaja võib riigi eriplaneeringu koostamisel loobuda detailse lahenduse koostamisest ja Vabariigi Valitsus võib kehtestada planeeringu asukoha eelvaliku otsuse alusel, kui puuduvad välistavad tegurid riigi eriplaneeringuga kavandatava ehitise edasiseks kavandamiseks projekteerimistingimustega ning asukoha eelvaliku otsuses on toodud projekteerimistingimuste andmise aluseks olevad tingimused. Kaitsetööstuspargi REPi asukoha eelvaliku otsuse ja mõjude hindamise, sh KSH esimese etapi aruandest nähtub, et puuduvad välistavad tegurid REPiga kavandatava ehitise edasiseks kavandamiseks projekteerimistingimustega. Lisaks on aruandes toodud detailselt projekteerimistingimused Pärnu 1 ja Põhja-Kiviõli alade osas. Seega on antud juhul põhjendatud loobuda detailse lahenduse koostamisest.

Mis on välistavad tegurid?

Väljavõte: Riigi eriplaneeringu menetlus koosneb ehitise asukoha eelvaliku tegemisest, mille eesmärk on ehitisele sobivaima asukoha leidmine, ja detailse lahenduse koostamise menetlusest. Kaitseministeeriumi kui planeeringu koostamise korraldaja kavatsus on riigi eriplaneering kehtestada asukoha eelvaliku alusel vastavalt PlanS § 271 lg 1 ja seepärast lahendatakse REP asukoha eelvaliku etapis kõik asjakohased PlanS § 126 lg 1 kohased ülesanded.

Mida tähendab „kõik asjakohased kohased ülesanded“ antud planeeringu kontekstis?

Lugupidamisega,

I. T.